គម្រោងបង្ហាញបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីបង្កើនផលិតភាពជុំវិញតំបន់ទន្លេសាប

Tonle Sap Technology Demonstrations for Productivity Enhancement (TSTD)

ADB TA 7305-CAM

សៀវភៅណែនាំបច្ចេកទេស

ផលិតកម្មបណ្តុះផ្សិតចំបើង

រៀបរៀងដោយៈ លោក សាន ឆក

អ្នកជំនាញការប្រាស្រ័យព័ត៌មានកសិកម្ម

ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១២

ទូរសព្ទ័ ០១២ ៩៥៦ ២០៧

អ៊ីម៉ែល san_chhork@yahoo.com

តារាងមាតិការ

១. សេចក្តីផ្តើម ២
២. លក្ខណៈរូបសាស្រ្តរបស់ផ្សិតចំបើង ២
៣. វដ្តរបស់ផ្សិតចំបើង ២
៤. កត្តាអាកាសដែលសមស្របដល់ការបណ្តុះផ្សិតចំបើង ៣
៤.១. សីតុណ្ហភាព (កំដៅ) ៣
៤.២. សំណើម ៣
៤.៣. ពន្លឺ ៣
៤.៤. ប៉េហាស្គ ៣
៤.៥. អាកាសធាតុ ៤
៤. ៥. ទឹក ៤
៥. បច្ចេកទេសក្នុងការបណ្តុះផ្សិតចំបើង ៤
៥.១. វត្ថុធាតុដើមដែលអាចយកមកបណ្តុះផ្សិតចំបើង ៤
៥.២. សំភារៈដែលទាក់ទងការបណ្តុះផ្សិតចំបើង ៥
៥.៣. ការជ្រើសរើសទីកន្លែងសំរាប់បណ្តុះផ្សិតចំបើង ៥
៥.៤. ការរៀបចំដីធ្វើរងបណ្តុះផ្សិតចំបើង ៦
៥.៥. ការត្រាំចំបើង ៧
៥.៦. របៀបមូរចំបើងលើរង ៧
៥.៧. របៀបរោយដីបំម៉ន និងរោយមេផ្សិតលើរង ៨
៥.៨. ការដុតរងផ្សិតចំបើង ៨
៥.៩. ការគ្របរងផ្សិតចំបើង ៩
៦. ការប្រមូលផលផ្សិតចំបើង ១១
៦.១. ពិនិត្យទ្រង់ទ្រាយរបស់ផ្សិតចំបើង ១១
៦.២. របៀបបេះផ្សិតចំបើង ១១

ការបណ្ដុះផ្សិតចំបើង

១. សេចក្ដីផ្ដើម

ផ្សិតចំបើងជាប្រភេទបន្លែដែលមានតំលៃខ្ពស់នៅលើទីផ្សារ ហើយអ្នកបរិភោគផ្សិតនេះក៏មានចំនួនច្រើនប៉ុន្តែ អ្នកផលិតនៅមានចំនួនតិច ដោយសារតែបច្ចេកទេសបណ្ដុះផ្សិតចំបើងមានកំរិតទាបនៅឡើយ ហើយនៅតាមទីផ្សារក៏ពុំមានផលិតផលផ្សិតចំបើងគ្រប់រដូវផងដែរ ។

២. លក្ខណៈរូបសាស្ត្ររបស់ផ្សិតចំបើង

❖ **ផ្សិតចំបើងជាដំណាំជំពូកបាក់តេរី ៖**

- ផ្សិតចំបើងលូតលាស់នៅលើអំពុករុក្ខជាតិរលួយផុយដែលមានកំដៅសមស្រប
- ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ Baridiomycetes

៣. វដ្តជីវិតផ្សិតចំបើង

- ផ្សិតចំបើងជារុក្ខជាតិដែលកើតចេញពីគ្រាប់ស្ព័ររបស់ផ្កាផ្សិតដែលរីកហើយវាត្រូវបានខ្យល់បក់បោកមកធ្លាក់កន្លែងដែលសមស្រប ដូចជាមានសំណើម និង កំដៅរួមជាមួយបរិយាកាស និងជីជាតិក៏វាបំបែកខ្លួនជាសរសៃពីងពាង រួចមកក៏ក្លាយជាផ្សិតតែម្តង ។

❖ **ដំណាក់កាលនៃការកកើតជាផ្សិត**

១. សរសៃពីងពាង ឬឬសផ្សិត
២. គ្រាប់ ឬ ស្ព័រ
៣. សរសៃពីងពាងលើកទី១
៤. សរសៃពីងពាងលើកទី២
៥. ការរួមគ្នារបស់សរសៃពីងពាងលើកទី២
៦. ការបង្កើតជាផ្កាផ្សិតរបស់សរសៃពីងពាង

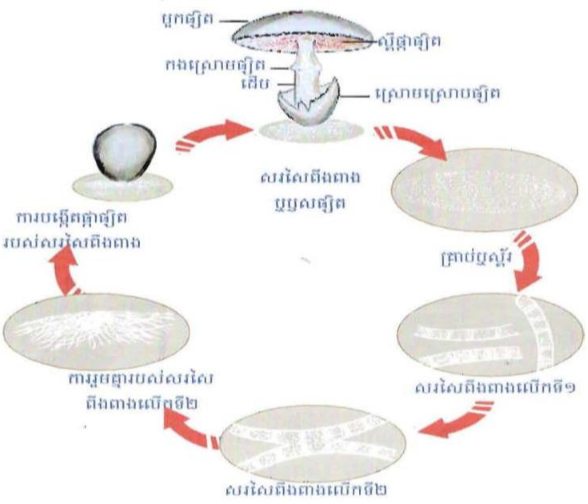

<u>រូបលេខ១</u>: វដ្តនៃការដុះរបស់ផ្សិត

៤. កត្តាអាកាសធាតុដែលសមស្របដល់ការបណ្តុះផ្សិតចំបើង

៤.១. សីតុណ្ហភាព (កំដៅ) ៖

១. សរសៃពីងពាង ឬគ្រាប់ស្ព័រផ្សិតចំបើងដុះបានគឺកំដៅពី ៣៨-៤០អង្សាសេ ក្រោយពីគ្របរយៈពេល៣ថ្ងៃ។
២. សរសៃពីងពាងស្រូបយកជីវជាតិពីវត្ថុបណ្តុះ និង ដើម្បីបង្កើតជាផ្កាផ្សិតគឺក្នុងកំដៅពី ៣៥-៣៨ អង្សាសេ ចាប់ពីថ្ងៃទី៣ ដល់ ថ្ងៃទី៦។
៣. ផ្កាផ្សិតចំបើងរស់បានច្រើនគឺក្នុងកំដៅពី៣០-៣៥អង្សាសេចាប់ពីថ្ងៃទី៦ទៅដល់ថ្ងៃទី៨
៤. ការលូតលាស់ធំធាត់របស់ផ្កាផ្សិតគឺក្នុងកំដៅពី ៣០-៣៣ អង្សាសេ ចាប់ពីថ្ងៃទី៨ទៅថ្ងៃទី១០ ។

សំគាល់៖ បើកំដៅលើសពីនេះផ្កាផ្សិតនឹងតូចនិងរីកលឿនខុសធម្មតា ដូច្នេះត្រូវបង្ហើបគំរបរយៈពេល៥ឬ១០នាទី តែបើករណីត្រជាក់ហួសពីនេះ សរសៃពីងពាងដុះយឺត ហើយក៏បាត់ទៅវិញ ដូច្នេះត្រូវបើកគំរបចេញដោយស្រោចទឹកក្តៅៗរងផ្សិត ហើយប្រញ៉ាប់គ្របវិញដូចដើមវិញ ។

៤.២. សំណើម ៖

បង្កើតកំដៅ បើគ្មានសំណើមទេក៏គ្មានកំដៅដែរ ដូច្នេះក្រោយពីការដុតរួចត្រូវស្រោចទឹកឱ្យបានច្រើនដើម្បីជៀសវាងភាពខ្វះសំណើមហើយជួយដល់ការលូតលាស់សរសៃពីងពាងនិងការលូតលាស់របស់ផ្កាផ្សិត ប៉ុន្តែបើសំណើមច្រើនពេកនោះសរសៃពីងពាងវានឹងងាប់ទៅវិញ បើមិនដូច្នេះទេ វាអាចរស់បានប៉ុន្តែផ្សិតចំបើងវាតូច។

៤.៣. ពន្លឺ ៖

ផ្សិតចំបើងត្រូវការពន្លឺដើម្បីលូតលាស់និងការរួមគ្នារបស់សរសៃពីងពាងដើម្បីបង្កើតជាផ្កាផ្សិត ប៉ុន្តែពន្លឺក៏មិនចាំបាច់ដល់ការលូតលាស់របស់ផ្កាផ្សិតទេពីព្រោះពន្លឺធ្វើឱ្យផ្កាផ្សិតប្តូរពណ៍របស់ផ្សិតជាហេតុធ្វើឱ្យផ្សិតរលួយបាន។

៤.៤. ប៉េហាស្ត (PH) ៖

កំណត់នូវរស់ជាតិដីជូរខ្លាំង ឬតិច និងប្រៃខ្លាំង ឬតិច) វាមានសារៈសំខាន់សំរាប់ដំណាំផ្សិតចំបើង ពីព្រោះផ្សិតចូលចិត្តសភាពដីជូរតិចនិងប្រៃតិច បើសិនដីនោះមានជាតិជូខ្លាំង ឬប្រៃខ្លាំងនោះវាធ្វើឱ្យបាក់តេរីរបស់ផ្សិតមិនអាចលូតលាស់បានហើយសរសៃពីងពាងក៏មិនអាច

ស្រូបយកចំណីអាហារនៅក្នុងដីនោះបាន ។ កំបោរសជួយឱ្យដីនោះមានរស់ជាតិគឺមិនជូរពេក ឬមិនប្រៃពេកក្នុងលំដាប់ ៥-៨ ។

<u>៤.៥. អាកាសធាតុ</u>៖

គ្រប់ដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់របស់ផ្សិតចំបើងគឺវាត្រូវការបរិយាកាសនិងខ្យល់ដើម្បីរស់បាននិងដកដង្ហើមបាន ជាពិសេសបំផុតនៅពេលវាចេញផ្កាផ្សិត បើនៅក្នុងរងបណ្តុះផ្សិតមានកាបូនអុកស៊ីតច្រើនសរសៃពីងពាងលូតលាស់យឺត ឬមិនធ្វើការលូតលាស់តែម្តងឬក៏ផ្កាផ្សិតដែលដុះមកហើយនោះ ក៏រលួយទៅវិញជាបន្តបន្ទាប់មូលហេតុបរិយាកាសក្នុងរងបណ្តុះមានជាតិពុលច្រើន។

<u>៤.៦. ទឹក</u> ៖

ជាវត្ថុសំខាន់មួយក្នុងចំណោមវត្ថុសំខាន់ទាំងអស់ ដូច្នេះទឹកដែលប្រើសំរាប់បណ្តុះចំបើងដូចជា ទឹកបឹង ទឹកស្ទឹង ឬ ទឹកអណ្តូង (លូនិងស្នប់) ទឹកស្រះ ឬ ទឹកអណ្តូង (លូ និង ស្នប់) ប្រឡាយ។

ចំណាំ: ទឹកដែលប្រើបានគឺ ទឹកដែលពុំមានសារធាតុគីមីដូចជា សាប៊ូគ្រប់ប្រភេទលាងឧបករណ៍ផ្សេងៗ ដែលផ្ទុកជាតិគីមី។ (ទឹកនោះត្រូវនៅក្នុងលំដាប់ PH = ៦,៥-៧,៥)

៥. បច្ចេកទេសក្នុងការបណ្តុះផ្សិតចំបើង

- **ការបណ្តុះផ្សិតត្រូវគិតដល់ចំណុចសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖**
  - មេផ្សិតចំបើង
  - ការធ្វើរង ឬ ត្រៀមរង
  - ការរៀបចំចំបើងបណ្តុះជារង
  - ការថែរក្សា ចាប់ពីក្រោយបណ្តុះរហូតដល់បានបេះផ្សិត
  - ការបេះផ្សិត

៥.១. វត្ថុធាតុដើមដែលអាចយកមកបណ្តុះផ្សិតចំបើង

ជញ្ជ្រាំងទាំងឫស ចំបើង ស្លឹកកចេកងាប់ ដើមពោតងាប់ ស្នូលគរ ឬសំបកគរ ដើមកំប្លោកងាប់ សំបកសណ្តែកបាយ ឬដើមសណ្តែកគ្រប់ប្រភេទ ។ វត្ថុទាំងអស់នេះសុទ្ធសឹងជាវត្ថុដែលមានជីវជាតិដែលធ្វើឱ្យបានទទួលផលខ្ពស់ក្នុងការបណ្តុះផ្សិត ប៉ុន្តែវត្ថុទាំងអស់នេះត្រូវតែហាលឱ្យស្ងួតជាមុនសិនទើបយកទៅបណ្តុះបាន ។

<u>រូបលេខ២</u>: វត្ថុធាតុដើមបណ្តុះផ្សិតចំបើង

៥.២. សំភារៈដែលទាក់ទងការចណ្តុះផ្សិតចំបើង

កៅស៊ូថ្លាស្ទិកស ឬស្បៃបាច់ ថៃបគ្រប ធុងស្រោចផ្កាឈូក ចប់កាប់ កណ្តៀរ និង កាំបិត ធុងបាញ់ថ្នាំ ខ្សែម៉ែត្រ កំបោរស និង ដីបំប៉ន ម្សៅដំណើប មេផ្សិត   ចំប៉ើង...។ល។

៥.៣. ការជ្រើសរើសទីកន្លែងបណ្តុះផ្សិតចំបើង៖

ការជ្រើសរើសទីកន្លែងបណ្តុះដោយយោងទៅតាមរដូវកាលនិមួយៗដូចខាងក្រោម៖

<u>ក.រដូវវស្សាគឺចាប់ពីខែមិថុនាដល់វិច្ឆកា</u> ការជ្រើសរើសទីកន្លែងនៅរដូវវស្សាមានការលំបាក់ច្រើន   ព្រោះជារដូវភ្លៀងគួរជ្រើសរើស   យ៉ាងណាកន្លែងបណ្តុះនោះកុំឱ្យជាំទឹកឬលិចទឹកឱ្យសោះ ហើយក៏ត្រូវមានទឹកស្អាតសំរាប់ ប្រើប្រាស់បានគ្រប់គ្រាន់ផងដែរ។

<u>ខ. រដូវប្រាំងគឺចាប់ពីខែធ្នូដល់ខែឧសភា</u>

ការជ្រើសរើសទីកន្លែងនៅរដូវប្រាំងពុំសូវមានការលំបាក់ឡើយឱ្យតែទីនោះមានប្រភពទឹកស្អាតសំរាប់ប្រើប្រាស់បានគ្រប់គ្រាន់។

៥.៤. ការរៀបចំដីធ្វើរងបណ្តុះផ្សិតចំបើង

ទោះជារដូវវស្សាឬរដូវប្រាំងក៏ដោយការត្រៀមរងមុនការបណ្តុះនេះមានកត្តាសំខាន់បំផុតដូចជា៖ត្រូវជំរះស្មៅឱ្យបានស្អាតពង្រៀបដីឱ្យស្មើល្អដើម្បីកុំឱ្យទឹកដក់បានដីទូលមិនលិចទឹក ជាពិសេសនៅក្បែរប្រភពទឹក។នៅក្រោមផ្ទះក៏បានដែរ(កុំឱ្យមានសត្វស្រមោចនិងកណ្តៀរ) បាចកំបោរសលើរងផ្សិតដើម្បីសំលាប់មេរោគនិងបង្កើនធាតុបាស(ដីណឺត)៣០ក្រ/១ម៉ែត្រការេ ។

រូបលេខ៣: ការរៀបចំរង និងបាចកំបោរសលើរងបណ្តុះផ្សិត

កាប់ត្រឡប់ដីដែលបាចកំបោរសរួចហើយនោះឱ្យបានជំរៅ ១០សង្ទីម៉ែត្រ(១តឹក) ដោយទុកហាលថ្ងៃចោលពី ៣-៥ ថ្ងៃ ។ ធ្វើបែបនេះដើម្បីសំលាប់មេរោគនៅក្នុងដីកាលណាមេរោគស្លាប់អស់ដំណាំផ្សិតយើងក៏ពុំជួបប្រទះនឹងការរលួយដែរ។

រៀបចំលើករងសំរាប់បណ្តុះផ្សិតចំបើងដែលមានទទឹង ៨ តឹក បណ្តោយ ១០ ម៉ែត្រពង្រាបដី ឬ បំបែកដីដែលហាលនោះឱ្យស្មើល្អ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការបណ្តុះផ្សិតចំបើង។

រូបលេខ៤: កាប់ផ្លាកដី និងពង្រាបដី ឬ បំបែកដីដែលហាលនោះឱ្យស្មើល្អ

៥.៥. ការត្រាំចំបើង

- បើត្រាំក្នុងអាងត្រូវប្រើកំបោរសរោយទៅក្នុងទឹកជាមុនសិន(កំបោរស១គក្រ/ទឹក១ម^{3}ដើម្បីទឹកស្ថិតនៅក្នុងលំដាប់សារជាតិពី ៦-៨ ។
- បើត្រាំទឹកស្ទឹង ឬត្រពាំងបឹងបួរ យើងពុំចាំបាច់ប្រើប្រាស់កំបោរសឡើយ

សំគាល់៖

បើទឹកជាទឹកអណ្តូងស្អប់មិនអាចយកមកស្រោចរងផ្សិតភ្លាមៗបានឡើយ យកល្អគួរតែស្តុកទឹកក្នុងពាង ឬ អាងឱ្យបានពី ២-៣ថ្ងៃជាមុនសិន ទើបអាចយកទឹកស្រោចរងផ្សិតបាន ។

ក. រដូវប្រាំង៖ ចំបើងត្រូវត្រាំរយៈពេលពី ៦-១២ ម៉ោង ដោយពុំមានការផ្អាប់ឡើយ គឺជញ្ជូនយកទៅដាក់ក្បែររងសំរាប់អនុវត្តការមូរជារង ឬ ការជាន់ជាពុម្ពម្តង ។

ខ. រដូវវស្សា៖ ចំបើងត្រូវត្រាំរយៈពេល១ម៉ោង ហើយលើកស្រង់ចេញយកមកផ្អាប់មួយយប់មុនយកទៅបណ្តុះរង ។

៥.៦. របៀបមូរចំបើងលើរង

ពង្រាយកំទេចចំបើងស្ងួតលើរង ហើយធ្វើការដុតបោះបង្គោលចងខ្សែតំរង់លើរងជញ្ជូនចំបើងសើមដាក់ពង្រាយតាមបណ្តោយរងបណ្តុះចាប់សង្កត់ ចំបើងមូរឱ្យណែនបន្តិចជាទទឹងរងបណ្តុះមូរទំហំប្រហែល ១ តឹក (ប៉ុនកំភួនដៃ) មានប្រវែង ៧-៨តឹក (ដោយបត់ចុង ឬគួច)។ តំរៀបចំបើងស្រូវជាស្រទាប់ៗ ចំនួន ៣ ទៅ ៤ស្រទាប់/១រងបណ្តុះ ។

រូបលេខ៥: សកម្មភាពនៃការមូរចំបើងលើរង

៥.៧. របៀបរោយជីបំប៉ន និង រោយមេផ្សិតលើរង

▪ បន្ទាប់ពីមូរជាន់ទី១ បានគ្រប់តាមប្រវែងរង (៨-១០ ម៉ែត្រ) ត្រូវរោយជីបំប៉ន និង មេផ្សិត
▪ រោយជីបំប៉ន និង មេផ្សិតលើជាន់ទី២នេះ ធ្វើដូចជាន់ទី១ ដែរ គឺរោយតាមផ្នែកក្បែរខាងចុងសង្ខាងនៃដុំចំបើង (ឃ្លាត១-២ តឹកពីចុង)។

រូបលេខ៦: សកម្មភាពការរោយជីបំប៉ន និងរោយមេផ្សិតលើរង

❖ **មេផ្សិត ១កញ្ចប់ទម្ងន់ ១០០ ក្រ (១ខាំ)/១ម²ផ្ទៃរង**

នៅតំបន់ខ្លះគេនិយមរោយពាសពេញផ្ទៃរង លក្ខណៈពីរបៃបនេះក៏ពុំមានជាបញ្ហាអ្វីទេ រីឯជាន់ទី៣មិនចាំបាច់រោយមេផ្សិតឡើយ។ស្រទាប់ដុំផ្សិតនេះគេនិយមមូរតំរៀប៣-៤ជាន់ទៅតាមដុំមូរធំ ឬតូច។

❖ **មេផ្សិតដែលប្រើត្រូវតែ (មានក្លិនផ្សិតចំបើងមានសរសៃពីងពាងផ្សិតដុះព័ន្ធវត្ថុដើម)**

៥.៨. ការដុតរងផ្សិត

- មូរបានសំរេចគ្រប់គ្រាន់ហើយ ត្រូវយកចំបើងស្ងួតមកដាក់គ្របរងបណ្តុះ រួចដុតភ្លាម ក៏បាន ឬទុក ១ថ្ងៃក៏បាន ដើម្បីបង្កើនជាតិប៉ូតាស្យូម ។
- តាមតំបន់ខ្លះគេទុកដល់ ៣ថ្ងៃ ទើបដុតបានការធ្វើបែបនេះពុំមែនជាការល្អឡើយ ព្រោះចាប់ផ្តើមពី ២ថ្ងៃឡើងទៅសរសៃពីងពាងរបស់មេផ្សិតចាប់ផ្តើមចេញមកស្រូបយកជីជាតិដែលនៅលើវត្ថុធាតុដើមរួចទៅហើយ ។
- នៅរដូវវស្សាការដុតរងមានការលំបាកដោយយើងពុំងាយរកវត្ថុធាតុដើមយកមកដុត
- មុនដុតបើវត្ថុធាតុដើមលើរងផ្សិតស្ងួតពេកត្រូវស្រោចទឹកបន្តិចៗជាមុនសិន
- មុនដុតត្រូវមានឧបករណ៍ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដូចជាៈ ទឹក ឡាំងទឹក អំបោស ឈើវែងសំរាប់ពន្លត់ភ្លើង ។
- ពេលរងផ្សិតឆេះពេញត្រូវប្រញ៉ាប់ស្រោចទឹកភ្លាមដោយស្រោចឱ្យជោគ ហើយឡើងជាន់

ម្តងទៀត ។

រូបលេខ៧: ជំហាននៃការដុតរងផ្សិត

- **ហេតុផលនៃការដុតរង និង សារៈប្រយោជន៍នៃការដុតរងផ្សិត**
- ដុតដើម្បីសំលាប់សត្រូវរបស់ផ្សិត
- តម្រឹមសរសៃចំបើងដែលលូតវែងជាងគេ
- បង្កើតជាតិប៉ូតាស្យូម(ដំណាំផ្សិតត្រូវការជាតិប៉ូតាស្យូមដើម្បីការលូតលាស់និងទម្ងន់របស់វា) របស់ផ្សិត។

រូបលេខ៨: សារៈប្រយោជន៍ការដុតរងផ្សិត

៥.៩. កាគ្របរងផ្សិតចំបើង

- ដាក់បង្គងឬ គំរបថែបធ្វើពីចំបើងវែង ឬស្លឹកដូងងាប់
- បន្ទាប់ពីដុត និងស្រោចទឹកលើរងឱ្យបានត្រឹមត្រូវហើយត្រូវរៀបចំគ្របរងដោយកៅស៊ូផ្លាស្ទិកសភ្លាមដើម្បីក្នុងរងផ្សិតមានកំដៅ ។ ឯផ្នែកខាងលើនៃផ្លាស្ទិកសត្រូវគ្របដោយថែបចំបើងដើម្បីការពារកំដៅថ្ងៃ ។ នៅខាងក្រោមថែប គឺផ្លាស្ទិកស

<u>រូបលេខ៩</u>: សកម្មភាពការគ្របរងផ្សិតក្រោយដុត

ក្រោយពីគ្របរងផ្សិតបានរយៈពេល៤ថ្ងៃ យើងត្រូវពិនិត្យមើលសំណើមក្នុងរង បើសិនជាស្ងួតត្រូវតែស្រោចឲ្យសើមជោគរង។ ហើយដល់ថ្ងៃទី៧ឬ៨ផ្សិតចាប់ផ្តើមដុះចេញសរសៃពីងពាង ខណៈពេលនោះយើងត្រូវតែស្រោចទឹកផ្តាច់សរសៃពីងពាងឲ្យអស់ បន្ទាប់មកគ្របរងផ្សិតជាមួយគំរបថៃបធ្វើពីចំបើងវែងវិញ រហូតដល់ថ្ងៃទី១២នឹងឃើញគ្រាប់ផ្សិតដុះពាស់ពេញផ្ទៃរងផ្សិត។

<u>រូបលេខ១០</u>: ការដុះលូតលាស់របស់ផ្សិតចំបើង

❖ **<u>ការគ្របរងផ្សិត គឺជាកត្តាមួយសំខាន់</u>**

រាល់រងផ្សិតទាំងឡាយត្រូវគ្របដោយយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីសំរេចបាន៖

- កំដៅពី ៣៨ ទៅ ៤០ អង្សាសេ រយៈពេល៣ថ្ងៃ ក្រោយពេលគ្របរួច
- កំដៅពី ៣៥ ទៅ ៣៨ អង្សាសេ នៅពេលផ្សិតលូតលាស់សរសៃពីងពាងផ្សិត
- កំដៅពី ៣៣ ទៅ ៣៥ អង្សាសេ ក្នុងដំណាក់កាលលូតលាស់ផ្កាផ្សិត
- កំដៅពី ៣៣ អង្សាសេ ក្នុងដំណាក់កាលការដុះរហូតដល់ល្មមបេះ

សំណើមសមស្របនៅក្នុងរងផ្សិត ។

៦. ការប្រមូលផលផ្សិតចំបើង

៦.១. ពិនិត្យទ្រង់ទ្រាយរបស់ផ្សិតចំបើង

- ផ្សិតចំបើងជាប្រភេទដំណាំលូតលាស់រយៈពេលខ្លី មានការលូតលាស់បែបបាក់តេរី

ដូច្នេះការប្រមូលផលក៏ត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការបេះប្រមូលផល ។

- ផ្សិតដែលអាចបេះបាន មានសណ្ឋានទ្រង់ទ្រាយដូចខាងក្រោមនេះ

រូបលេខ១១: សណ្ឋានទ្រង់ទ្រាយការដុះលូតលាស់របស់ផ្សិតចំបើង

៦.២. របៀបបេះផ្សិតចំបើង

- បើសិនជាទោលយើងចាប់មូលទៅមុខទៅក្រោយ ហើយមូលទៅមុខក្រោយម្តងទៀតឱ្យដាច់ ប៉ុន្តែធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផ្សិតដ៏ទៃទៀតដែលមិនទាន់ត្រូវបេះ ។
- បើផ្សិតដុះភាគច្រើន ត្រូវយកកូនកាំបិតមកចូកទាំងអស់
- បើផ្សិតភាគតិចទេ យើងពុំគួរបេះឡើយពីព្រោះធ្វើឱ្យផ្សិតក្បែរគ្នានោះរបួស ឬ នឹងអាចរលួយបាន ។
- បើភាគច្រើននៃផ្សិតធំល្មមបេះ យើងត្រូវបេះទាំងអស់ ថ្វីបើមានភាគខ្លះនៅតូចៗក៏ដោយបើយើងទុកក៏រលួយអស់ដែរ ។
- ចាប់ពី ៣-៥ថ្ងៃក្រោយពីបេះផលលើកទី១ ផ្សិតក៏ចាប់ផ្តើមឱ្យផលជាលើកទី២ ទិន្នផលនេះក៏ប្រហាក់ប្រហែលគ្នានឹងលើកទី១ដែរ។
- ពេលបើកគំរបបេះម្តងៗ ត្រូវរក្សាកុំឱ្យមានការប៉ះពាល់ដល់កំដៅ សំណើម និងពន្លឺ ។

រូបលេខ១២: ការប្រមូលផលផ្សិតចំបើង